

JAARVERSLAG 2015

BESTEMMINGSFONDS "SCHATBEWAARDERS VAN TWENTE"

**Vereniging Oudheidkamer Twente
Stroinksbleekweg 12 B
7523 ZL ENSCHEDE**

BESTEMMINGSFONDS "SCHATBEWAARDERS VAN TWENTE"

Uit het reglement werkgroep bestemmingsfonds "Schatbewaarders van Twente":

Artikel 1:

Het fonds

Het fonds "Schatbewaarders van Twente", hierna "het fonds" is ingesteld door het bestuur van de Vereniging Oudheidkamer Twente, hierna "het bestuur OKT".

Het fonds is een bestemmingsfonds (conform paragraaf 320 richtlijn jaarrekening fondsenwervende instellingen). Bedragen mogen alleen binnen de doelstelling worden uitgegeven.

Artikel 2:

Doel

Doel van het fonds is geldmiddelen in te zamelen en een fonds te vormen voor het aankopen en restaureren van Twents cultureel erfgoed. Het fonds beoogt Twents cultureel erfgoed voor het nageslacht te behouden, alles in de ruimste zin van het woord.

Het publiektoegankelijk maken van gerestaureerde en of aangekochte objecten.

Aangekochte objecten worden juridisch eigendom van de Vereniging Oudheidkamer Twente en worden opgenomen in haar collectie.

Artikel 4:

Geldmiddelen

Door de leden van de werkgroep worden geldmiddelen voor het fonds ingezameld bij bedrijven, instellingen en natuurlijke personen. De geldmiddelen zullen rechtstreeks door de sponsors worden overgemaakt op de bankrekening van het fonds. Het is de leden van de werkgroep niet toegestaan contante geldmiddelen te accepteren.

"Schatbewaarder van Twente" worden zij welke aangeven vier jaar achter elkaar € 500,00 te zullen doneren aan het fonds.

De secretaris van de werkgroep zal de sponsors een bevestigingsbrief sturen van hetgeen is afgesproken.

Kosten voortvloeiende uit de doelstellingen van het fonds worden door het fonds zelf gedragen en zullen niet ten laste van de vereniging komen.

BESTEMMINGSFONDS "SCHATBEWAARDERS VAN TWENTE"

Betreft: jaarverslag 2015

Na een jaar bestemmingsfonds "Schatbewaarders van Twente" willen wij u graag op de hoogte brengen van de voortgang van onze activiteiten. Wij stellen het zeer op prijs dat u het Twentse Erfgoed een warm hart toedraagt.

In eerste jaar van het bestaan van het fonds is gebleken hoe moeizaam het gaat om voor de doelstelling van ons fonds gelden bijeen te brengen. Toch is het de werkgroep gelukt het aantal schatbewaarders, sponsoren en donateurs langzaam te laten toenemen. Naast bedrijven en personen welke vier of vijf jaar € 500,00 bijdragen, en dus "Schatbewaarders van Twente" zijn geworden, is er ongeveer een even groot aantal bedrijven en personen die een éénmalige storting hebben gedaan.

In het afgelopen jaar hebben wij een bedrag van €13.900,00 mogen ontvangen. Voor de financiële cijfers verwijzen wij naar het bijgaande verslag.

Het aantal betrokken vrijwilligers in de werkgroep is gedurende het afgelopen jaar met twee personen uitgebreid. Wij hopen hiermee de slagvaardigheid van de werkgroep te vergroten.

Met een deel van de ontvangen gelden hebben wij de volgende aankopen gedaan en restauraties verricht:

Sprakel uurwerk

Deze klok is vervaardigd in de eerste helft 17de eeuw door de familie Sprakel, uurwerkmakers te Goor.

In het afgelopen jaar is deze klok door deskundigen onderzocht op echtheid. Daarnaast is er met 3D techniek gekeken hoe de klok kon worden gerestaureerd. Kleine restauraties zijn in het afgelopen jaar ook reeds uitgevoerd. In bijlage 1 vindt u extra achtergrondinformatie over deze klok.

Gelden en toezeggingen voor bijdragen voor de aankoop zijn in het vierde kwartaal van 2015 verkregen van de Stichting Foundation Jordaan-van Heek, Stichting Roelvink Fonds en de Willem Willink Stichting. Begin 2015 zijn wij voornemens om de klok aan te kopen. In bijlage 1 treft u een nadere omschrijving van het uurwerk.

"Der Schmuckhändler"

Op een veiling is het schilderij van L.J. Bruna "Der Schmuckhändler" aangekocht en onlangs gerestaureerd. In bijlage 2 kunt u extra achtergrondinformatie met betrekking tot dit schilderij vinden.

De werkgroep is bezig om samen met diverse deskundigen te bekijken welke objecten dringend restauratie behoeven. Daarbij stelt de werkgroep het zichtbaar maken en/of houden van de objecten voor derden nadrukkelijk voorop. Voor de nabije toekomst staat op de prioriteitenlijst het restaureren, digitaliseren en conserveren van onder andere:

- Glasnegatieven uit de periode eind 19^e eeuw, begin 20^e eeuw van onder meer de heer Willem Dingeldein.
- Charters, Dit zijn notariële documenten van o.a. koopovereenkomsten vanaf de 14^e eeuw.

Uiteraard blijven wij op zoek naar nieuwe schatbewaarders, donateurs en sponsoren voor ons bestemmingsfonds. Wellicht kent u potentiële Schatbewaarders van Twente, laat het ons weten! Hoofdzaak is dat wij ons willen blijven inzetten voor het behoud van het Twents Erfgoed, U kunt ons daar bij helpen door ook bij uw relaties ons fonds onder de aandacht te brengen. Op onze beurt zullen wij u op de hoogte houden van onze activiteiten.

Jan Morsink

Voorzitter werkgroep "Schatbewaarders van Twente"

BESTEMMINGSFONDS "SCHATBEWAARDERS VAN TWENTE"

BALANS BESTEMMINGSFONDS "SCHATBEWAARDERS VAN TWENTE" PER 31 DECEMBER 2015

DEBET

Rabobank Enschede-Haaksbergen U.A. rekeningnummer NL55 RABO 0126 1579 44	12.217,00
	<u>12.217,00</u>

CREDIT

Nog over te schrijven op de lopende bankrekening van de vereniging * ¹	1.216,88
Bestemmingsfonds "Schatbewaarders van Twente"	11.000,12
	<u>12.217,00</u>

BATEN EN LASTEN BEST.FDS. "SCHATBEWAARDERS VAN TWENTE" PER 31 DECEMBER 2015

BATEN

Inkomsten van diverse bedrijven en particulieren	8.900,00
Stichting Roelvinkfonds	5.000,00
	<u>13.900,00</u>

LASTEN

Drukwerk, porti, registratie domeinnaam * ¹	373,53
Project "Goorse klok" * ¹	843,35
Aankoop en restauratie schilderij L.A. Bruna "Der Schmuckverkäufer"	1.683,00
	<u>2.899,88</u>

Som van baten en lasten

11.000,12

Bestemming van het saldo baten en lasten

Bestemmingsfonds "Schatbewaarders van Twente" * ²	<u>11.000,12</u>
--	------------------

BESTEMMINGSFONDS "SCHATBEWAARDERS VAN TWENTE"

Toelichting op de balans + het overzicht van baten en lasten:

*¹ = kosten betaald van de lopende bankrekening van de vereniging

*² = balansrekening Vereniging Oudheidkamer Twente

De werkgroep bestemmingsfonds "Schatbewaarders van Twente" bestond per 31 december 2015 uit de volgende personen:

Jan Morsink, voorzitter

Willem Wondergem, penningmeester

Charlotte ten Have

Marty van Dijken

Melanie Lokate

Hems Oude Munnink

Adrie Strikker

Vergoedingen:

De leden van de werkgroep hebben geen financiële vergoedingen ontvangen.

BESTEMMINGSFONDS “SCHATBEWAARDERS VAN TWENTE”

Bijlage: 1

“Goorse klok”

De Vereniging Oudheidkamer Twente is in de gelegenheid gesteld een **zeldzaam gesmeed ijzeren uurwerk** bestaande uit een kort strippengeraamte met vier hoekpilaren die zijn bekroond door krullen aan te kopen. De **ontstaansperiode** ligt tussen 1600 en 1650 het stamt uit de smidse van de bekende uurwerkmakers - de familie Sprakel te Goor.

Technische gegevens:

Het **uurwerk** heeft een **gaand werk** met een gangduur van een dag, een foliot met een waagbalk en regelgewichten. Er zijn drie aandrijvende raderen en een aangedreven urenrad.

Het **slagwerk** slaat hele uren, heeft twee aandrijvende raderen met een binnenvertand sluitrad tussen de beide raderwerken. De slagwerkuitlichting geschiedt door middel van een bokkenpoot op een twaalfpuntig sterrad en de bel wordt door een verticale hamerpilaar bediend.

Het gaand werk en het slagwerk hebben beide **touwsporen**. De **raderen** zijn gemaakt van een rond gesmede en aaneen gewelde radband waar de vier spaken in zijn geklonken.

Het geheel duidt op een uurwerk dat redelijk modern is voor de tijd waarin het is gemaakt. Het is een overmaats **huisuurwerk** bestemd voor inpandig gebruik, bijvoorbeeld een raadszaal, een kerk of een klooster.

Dit soort uurwerken zijn zeldzaam en er zijn geen vergelijkbare exemplaren in Twente bekend. Derhalve is het een origineel, historisch uurwerk dat behoort tot het cultureel erfgoed van Twente.

De volgende restauraties hebben plaats gevonden:

Het urenrad en het sterrad. De waagbalk met de regelgewichten. Het slagwerk completeren incl. de bel. De beschildering op de wijzerplaat. Ook is er een bok gemaakt waarop het geheel kan worden geplaatst.

De kosten voor de aankoop en restauratie bedragen € 11500,=

On-gerestaureerde situatie

Resultaat na restauratie

BESTEMMINGSFONDS “SCHATBEWAARDERS VAN TWENTE”

Bijlage: 2

“Der Schmuckhändler”

Dankzij ons fonds hebben wij op een veiling in München een belangrijk werk van de Enschedese kunstschilder Lambertus J. Bruna (1822-1906) aan kunnen kopen. Het schilderij stond in de catalogus van het veilinghuis vermeld onder de naam “Der Schmuckhändler”.

Lambertus Bruna werd geboren in Deventer (12-02-1822) kwam naar Enschede en ging er les geven als “Teekenmeester”. Eerst als aan de particuliere Teekenschool en later ook aan de Bouwkundige Teekenschool ten Behoeve der Arbeidende klasse.

Ook gaf hij privéles aan kinderen uit de betere kringen, zoals Margaretha Elderink en Bertha van Heek en haar broer Jan Herman.

Na de stadsbrand van 1862, waarbij ook zijn huis aan de Langestraat afbrandde en een grote collectie schilderijen vernietigd werd bouwde hij eigenhandig een platencamera. Hij werd daarmee de eerste fotograaf die zich in Twente vestigde.

Tot op hoge leeftijd werkte hij nog als kunstenaar en fotograaf. Helaas is het archief van Bruna verloren gegaan.

Werk van Bruna is mede gezien het feit dat een groot aantal schilderijen in 1862 tijdens de grote brand van Enschede verloren gegaan zijn relatief zeldzaam. Daarom is de Oudheidkamer Twente verheugd dat naast de reeds in haar collectie aanwezige werken deze uitgebreid is met voor het Twents erfgoed belangrijke schilderij.

